
Zamanımızın Altı Hastalığı 2-Doğruluğun sosyal hayatımızda ölmesi

Zamanımızda çokca görülen ve toplum hayatımıza en çok zarar veren hastalıklar şunlardır:

[1. Ümitsizliğin içimizde hayat bulup dirilmesi](#)

[2. Doğruluğun sosyal hayatımızda ölmesi](#)

[3. İçimizdeki düşmanlık hissine sevgi bağlamak](#)

[4. Bizi birbirimize bağlayan bağları bilmemek](#)

[5. Bulaşıcı hastalıklar gibi yayılan baskı unsurları](#)

[6. Sadece kendi menfaatlerini düşünmek](#)

Zamanımızın Altı Hastalığı-2 Doğruluğun sosyal hayatımızda ölmesi

Doğruluk ve doğru sözlü olmak toplum hayatında çok önemlidir. Çünkü doğru sözlü insanların çok olduğu toplumlarda insanlar arasında güven duygusu gelişir. Birbirine güvenen insanların olduğu bir toplum ise kolay kolay düşmanları tarafından alt edilemez. Madem hakikat budur, o zaman ne olursa olsun doğru sözlü olmalıyız. Kuran- Kerimde buyuruluyor ki:

“Ey îmân edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz? Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz, Allah katında büyük bir gazab (sebebi) oldu.” (Saff,2-3)

«....Verilen sözü de yerine getirin! Çünkü verilen sözde bir mes'ûliyet vardır.»(İsrâ, 34)

Hadiste, "İmam Mâlik'e ulaştığına göre, İbnu Mes'ud radiyallahu anh şöyle demiştir:

"Kul yalan söylemeye ve yalan söyleme niyetini taşımaya devam edince bir an gelir ki, kalbinde önce siyah bir nokta belirir. Sonra bu nokta büyür ve kalbinin tamamı simsiyah olur. Sonunda Allah nezdinde "yalancılar" arasına kaydedilir."
(Muvatta, Kelam 18)

Yüce Allah, zifiri karanlık bir gecede, siyah bir taş üzerinde yürüyen siyah karıncayı görür, onun ayak sesini işitir, ona rızık verir. Cenab-ı Hakk küçücük karıncayı görüp rızıklandığı halde nasıl olur da dünyanın halifesi olan insanın fiillerini görmesin. İnsanların en büyük günahlarından olan yalanları işitmesin. O, her şeyi hem görür, hem işitir. Ahirette insanın yaptığı her fiilden ayrı ayrı hesap vardır. Bir ayet-i kerimede buyuruluyor ki:

(Peygamber:) "Rabbim, gökte ve yerde (konuşulan) her sözü bilir. Çünkü O, Semî' (herşeyi işiten)dir, Alîm (hakkıyla bilen)dir" dedi (Enbiya, 4)

DOĞRU SÖZLÜ OLMAYA ÇABALAMAK DİĞER GÜNAHLARIN DA YAPILMASINI ENGELLER

Tüm güzel huyların temeli doğruluktur. Sosyal hayatımızın temeli olan doğruluğu içimizde hayatlandırıp manevi hastalıklarımızı tedavi etmeliyiz. Bir misalle anlatalım: Nasıl toprak gibi bir maddeden Allah, bitkileri yaratıyor. Öyle de tüm güzel huylar doğruluk zemininde çıkar. İnsan tabiatında bu zemin oluşmazsa diğer güzel ahlaklar gelişemeyecektir.

Adamın biri Resulüllah'a (asm) gelip: "Üç günaha tutuldum, onları yapmadan duramıyorum: "Zina, yalan ve şarap içmek" dedi. Peygamber Efendimiz (asm): "Yalanı benim için terk et!" buyurdu. "Adam gitti. Zina etmek arzusu duyunca, kendi kendine: "Eğer zina

---

edersem ve Resulullah (asm) bana: “Zina ettin mi?” diye sorar ve ben, evet, dersem bana had cezası uygular. Hayır, etmedim dersem, verdiğim sözü tutmamış olur, yalan söylemiş olurum.”deyip, zina işlemekten vazgeçti. Sonra canı şarap içmek istedi. Düşündü ve yine kendi kendine aynı şeyleri söyledi ve onu da terk etti.” (Şir’atü’l-İslam)

Bir Hadis-i Şerifte buyuruluyor ki:

«Doğruluktan şaşmayın. Çünkü doğruluk iyiliğe götürür. İyilik de cennete götürür. Kişi doğru söylediği ve söylemeye devam ettiği sürece ALLAH'ın yanında sıddık olarak yazılır...» (Hadis-Şerif)

PEYGAMBER EFENDİMİZ (A.S.M.)'IN DOĞRULUĞU VE KENDİSİNE MUHAMMED'ÜL EMİN DENMESİ

Dostu düşmanı herkes ona güvenilir Muhammed (sav) diyordu.

“Emrolunduğun şeyi, onları çatlatırcasına bildir”(Hicr, 94) İlâhî fermanı gelince, Fahr-i Kâinat, adeta yerinde duramaz hale gelmişti. Hemşehrilerine maddî mânevî saadetin yolunu bir an evvel göstermek istiyordu. Bu sırada, tebliğ dairesini biraz daha genişletip, Safâ tepesinde Mekkelilere açıkça peygamberliğini ve İslam dinini ilan etti.

Safâ tepesinde yüksekçe bir taş üstüne çıkan Allah Resûlü, Mekkelilere yüksek ve gür bir sadâ ile “Yâ Sabâhâh! (Ey Kureyş topluluğu! Buraya geliniz, toplanınız; size mühim bir haberim var!)” diye seslendi. Mekkeliler birden şaşkına döndüler. Kimdi bu haykıran? Bir tehlikeyle karşı karşıya mı bulunuyorlardı? Düşmanın baskınına mı uğramışlardı? Yoksa kendilerine iletilecek çok mühim bir haber mi vardı?

Bu seslenişe cevap vermede gecikmediler ve bir anda Safâ tepesinin önüne toplandılar. Fakat o da ne? Seslenen, “Muhammedü’l-Emin” dedikleri zâttı. Acaba ne istiyordu? Nelerden haber verecekti? Neler söyleyecekti?

Merakla, “Ey Muhammed! Bizi niçin topladın buraya, neyi haber vereceksin?” diye sordular.

Resûl-i Ekrem(asm), haberini vermekte gecikmedi. Zihinlerin kendisine bütün dikkatiyle yöneldiği, gözlerin hayretli bakışlarıyla üzerine toplandığı, bütün kulakların pür dikkat kesildiği ve herkesin merakla beklediği bir anda, mantıkî delillerle dolu şu belîğ hitabeyi irad etti:

“Ey Kureyş topluluğu! Benimle sizin benzeriniz, düşmanı görünce ailesine haber vermek için koşan ve düşmanın kendisinden önce varıp ailesine zarar vermesinden korkarak ‘Yâ Sabâhâh!’ diye haykıran bir adamın benzeri gibidir.

“Ey Kureyş topluluğu! Size, ‘Bu dağın ardında veya şu vadide düşman atlıları var; sabaha veya akşama üzerinize hücum edecekler!’ desem, bana inanır mısınız?”

O âna kadar “Muhammedü’l-Emin” dedikleri, kendisinden yalan nâmına bir tek şey işitmedikleri, hakikatin dışında hiçbir şey duymadıkları Resûl-i Ekrem’e hep bir ağızdan, “Evet” dediler. “Biz senin doğruluğunu tasdik ederiz. Çünkü şimdiye kadar sende doğruluktan başka bir şey görmedik. Sen yanı-mızda yalanla itham edilmiş bir insan değilsin.”

Bu umumî hitabından sonra Resûl-i Ekrem, Kureyş kabilelerinin her birini kendi adlarıyla çağırdı ve konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Öyle ise, ben size önünüzde gelecek büyük bir azabın bildiricisiyim! Yüce Allah bana, ‘En yakın akrabalarını ahiret azabıyla korkut’ emrini verdi. Sizi ‘Allah bir, O’ndan başka ilâh yok’ demeye davet ediyorum. Ben de O’nun kulu ve resûlüyüm. Eğer dediklerimi kabul ederseniz, cennete gideceğinizi taahhüd ve tekeffül edebilirim. Şunu da bilin ki siz, ‘Allah bir, O’ndan başka ilâh yok’ demedikçe size ben ne dünyada, ne de ahirette bir faide temin edemem.”

Bir Ayet-i Kerimede buyuruluyor ki:

‘O hâlde, emrolunduğun gibi dosdoğru ol! Berâberindeki tevbe edenler de! Ve (Allah’ın koyduğu) hudûdu aşmayın!...(Hud 112)

SAHABE ASRINDA DOĞRULUK

İşte Asr-ı Saadetteki yani Hazreti Muhammet(asm)'ın yaşadığı zaman dilimindeki büyük inkılab, doğruluk ile yalan, iman ile küfür kadar birbirinden uzak iken zaman geçtikçe gele gele birbirine yakınlaştı. Ve siyaset propagandası bazen yalana ziyade revaç verdi. Fenalık ve yalancılık bir derece meydan aldı. İşte bu hakikat içindir ki, sahabelere kimse yetişemez.

Evet, sahabeler çoğunlukla itibariyle hakka âşık, sıdka müştak idiler. Çünkü yalanın ve kizbin çirkinliği, bütün çirkinliğiyle ve sıdkın ve doğruluğun güzelliği bütün güzelliğiyle o asırda öyle bir tarzda gösterilmiş ki, ortalarındaki mesâfe, Arş'tan ferşe kadar açılmış, aşağıların en aşağısı seviyesindeki ve yalancı peygamberlik iddasında bulunan sapık Müseylime-i Kezzâb'ın derekesinden yükseklerin en yüksekinde olan Hz. Peygamber Aleyhissalatü Vesselam'ın doğruluk derecesi kadar bir ayrılık görülmüştür.

Evet, Müseylime'yi en aşağıya düşüren yalan olduğu gibi Muhammedü'l-Emin Aleyhissalatü Vesselam'ı en yükseğe çıkaran sıdktır ve doğruluktur.

Halbuki şu zamanda doğruluk ve yalanın ortasındaki mesafe o kadar kısalmış ki, âdeta omuz omuza vermişler. Sıdktan yalana geçmek pek kolay gidiliyor. Hatta siyaset propagandası vasıtasıyla yalancılık, doğruluğa tercih ediliyor. İşte en çirkin şey, en güzel şeylerle beraber bir dükkanda, bir fiyatla satılsa, elbette pek yüksek olan ve hakikat cevherine giden doğruluk ve hak pırlantası o dükkancının sözüne itimat edip, körü körüne alınmaz.

DOĞRULUK TİMSALİ ABDÜLKADİRİ GEYLANİ

Abdülkadir Geylani Hazretleri'nin babası kendisi küçükken ölmüştü. Annesiyle yalnız kalmışlardı. İlme olan aşkından dolayı o zamanın ilim şehri olan Bağdat'a gidip ilim tahsil etmek istiyordu. Yalvara yalvara annesini razı etti. Annesi, babasından kalan 40 altını elbisesinin altına dikip "Bunlar babadan kaldı, ilim için harca. Fakat asla yalan söyleme" dedi.

Bir deve kervanıyla yola çıkan Abdülkadir Geylani Hazretleri'nin kervanlarını yolda eşkiyalar çevirdiler. Herkesi soyduktan sonra ona da "Senin bir şeyin var mı" diye sordular. O, "Evet var. Elbisemin altında dikili 40 altınım var" dedi.

Önce dalga geçiyor zannedip ilgilenmediler. Baktılar ki doğru. Hayretle:

- Niçin haber verdin? Sen söylemeseydin biz bilmeyecektik, dediler.

Abdülkadir Geylani Hazretleri:

- Annem bana yalan söylemememi söyledi.

Onun için haber verdim, dedi.

Bunun üzerine, çok duygulanan eşkiya reisi, "Bu küçük çocuk, günah olacak diye, annesinin sözünü yerine getiriyor. Halbuki biz devamlı olarak Allah'ımızın emrine karşı geliyoruz. Gelin tevbe edelim. Şimdiye kadar eşkiyalıkta sizin reisinizdim. Bundan sonra da doğru yola gelmenizde öncünüz olayım" dedi.

Hepsi de tevbe edip hidayete erdiler.

DOSDOĞRU OL! TILKI İLE YILANIN HİKAYESİ

Tilkiyle yılan arkadaş olur ve birlikte yolculuğa çıkarlar.

Bir ırmağın kenarına geldiklerinde yılan tilkiye "Tilki kardeş! Ben yüzme bilmem. Beni sırtına al da karşı kıyıya beraber geçelim!" der. Tilki, arkadaşının teklifini kabul eder. Yılan tilkinin beline sarılır, o da ırmağa girip yüzmeye başlar.

Karşı kıyıya vardıklarında yılan "Tilki kardeş! Ben seni sokacağım!" deyiverir. Neye uğradığını şaşırarak tilki "Yılan kardeş! Biz seninle arkadaş değil miyiz? Bak, ben sana bunca iyilik ettim. Seni sırtıma almasam ırmağı geçemezdin!" diye ne kadar dil dökmeye çalıştıysa da yılan hiç oralı olmaz ve "Bu benim huyum. Sokmak benim yapımda var!" der. Bunun üzerine tilki bir an durur, sonra yılanı "Peki yılan kardeş! Sok, ne yapalım? Bu benim kaderimmiş. Yalnız yüzüme bir defacık bak ki, ölmeden önce o güzel gözlerini son bir defa göreyim!" Bu sözlere aldanan yılan, başını uzattığı an, tetikte duran tilki derhal atılıp başını kapıverir. Sonra da ölen yılanı ırmağın kenarında, kumların üzerine boylu boyunca uzatır ve kendi hilesine kurban giden arkadaşına şöyle der: "Yoook yılan kardeş! Ben öyle eğri büğrü arkadaş istemem! Benimle arkadaş olacaksan, böyle dosdoğru olacaksın!"

[Bu konudaki slaytı üst seçeneklerdeki "İslamiyet" seçeneğinden "Kısa Sunular" seçeneğine tıklayarak ulaşabileceğiniz gibi buraya tıklayarak da ulaşabilirsiniz.](#)